
Η μέθοδος πρότζειν στη διδασκαλία της Ιστορίας

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας

Ημερίδα διδακτικής της ιστορίας

Κομοτηνή, 3 Μαρτίου 2012

Έλσα Μυρογιάννη
Πρώην Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων

Η μέθοδος πρότζεκτ

Διαδικασία μάθησης:

- Ανοιχτή
 - Δυναμική
 - Ομαδική
 - Ερευνητική
 - Αυτοαξιολογητική
 - Δημοκρατική
-

Η μέθοδος πρότζεκτ

Το θέμα:

- Να ενδιαφέρει τους συμμετέχοντες
 - Να συνδέεται με το παρόν
 - Να εμπλέκει το σχολείο με την κοινωνία
 - Να συνδέει τη θεωρία με τη δράση
-

Η μέθοδος πρότζεκτ

Η μέθοδος:

- Συνεργασία σε ομάδες
 - Αυτενέργεια
 - Καινοτομία, δημιουργικότητα
 - Μάθηση από κάτω, εποικοδομισμός
 - Ο εκπαιδευτικός ως εμπνευστής
 - Διάλογος
-

Η μέθοδος πρότζεκτ

Οι φάσεις:

- 1^η: θέμα, συμβόλαιο μάθησης, σχεδιασμός
 - 2^η: έρευνα, ποικιλότροπη με σωστή μέθοδο, διαχείριση δυσκολιών και συγκρούσεων
 - 3^η: οργάνωση, εκπόνηση εργασιών, σύνθεση
 - 4^η: αυτοαξιολόγηση, στοχασμός, απολογισμός
 - 5^η: παρουσίαση και διάχυση των αποτελεσμάτων
-

Η μέθοδος πρότζεκτ

Δυσκολίες:

- Αυτενέργεια των μαθητών
 - Ανασφάλεια του εκπαιδευτικού
 - Εξεύρεση και οργάνωση χρόνου
 - Εξεύρεση μαθησιακών πόρων
 - Οικονομικές δυσκολίες
-

Η μέθοδος πρότζειντ

Τι κάνει ο εκπαιδευτικός;

- Συντονίζει
 - Εμπυχώνει
 - Υποστηρίζει
 - Βοηθάει μόνο αν είναι εντελώς απαραίτητο
-

Η μέθοδος πρότζεκτ

Πότε ένα πρότζεκτ κρίνεται ως επιτυχημένο;

Όταν οι μαθητές

- Συμμετείχαν ενεργητικά
 - Ανέλαβαν πρωτοβουλίες
 - Ανέπτυξαν κοινωνικές δεξιότητες
 - Εκφράστηκαν δημιουργικά
 - Άλλαξαν στάση ως προς το θέμα
-

Εμείς (και) οι Ρωμαίοι

Ένα πρότζεκτ με σχολεία του νομού Φλώρινας

- *2^ο Γυμνάσιο Φλώρινας*
- *1^ο Λύκειο Φλώρινας*
- *Εσπερινό Λύκειο Φλώρινας*
- *Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας*
- *Σχολικές Σύμβουλοι Φιλολόγων ν. Φλώρινας*

Σχολικό έτος 2009-2010

Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας Επιτύμβιες και αναθηματικές στήλες

Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας Επιτύμβιες και αναθηματικές στήλες

Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας και Σχολικές Σύμβουλοι Φιλολόγων Ημερίδα: Μουσείο και Σχολείο: μια σχέση αμφίδρομη

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ν. ΦΛΩΡΙΝΑΣ
ΚΘ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ
Μουσείο και Σχολείο: μια σχέση αμφίδρομη

Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας
Τρίτη 3 Νοεμβρίου 2009, 18.00 - 20.30.

Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας και Σχολικές Σύμβουλοι Φιλολόγων
Ημερίδα: «Μουσείο και Σχολείο: μια σχέση αμφίδρομη»

Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας και Σχολικές Σύμβουλοι Φιλολόγων Ημερίδα: Μουσείο και Σχολείο: μια σχέση αμφίδρομη

Εμείς (και) οι Ρωμαίοι

Προγραμματισμός του πρότζεκτ Σχολικό έτος 2009-2010		
Τρίτη, 8 Δεκεμβρίου 2009 17.00' - 20.00'	-Συμβόλαιο μάθησης (Μυρογιάννη, Ρεβάνογλου), - Μέθοδος πρότζεκτ (Ρεβάνογλου) -Εισαγωγή στα μουσεία και τη μουσειολογία (Μυρογιάννη) -Περιγραφή αντικειμένου (Μυρογιάννη) Νοητικός χάρτης (Μυρογιάννη – Ρεβάνογλου)	Μυρογιάννη, Ρεβάνογλου
Δεκέμβριος 2009- Ιανουάριος 2010	Ελεύθερη επίσκεψη καθηγητών και μαθητών στο μουσείο, ειδικά στην αίθουσα με τις επιτύμβιες στήλες. Περιγραφή, σχεδιασμός και φωτογράφιση των στηλών Καταγραφή ερωτήσεων που προκύπτουν από καθηγητές και μαθητές	
Τρίτη, 19 Ιανουαρίου 2010 17.00' - 20.00'	Ιστορικό πλαίσιο (Ρεβάνογλου) Μουσειακές συλλογές (Μυρογιάννη) Ρωμαϊκές επιτύμβιες στήλες (Σουέρεφ) Η Μακεδονία στη Ρωμαιοκρατία (Σοβιτσλή)	Μυρογιάννη, Ρεβάνογλου Σουέρεφ, Σοβιτσλή

Εμείς (και) οι Ρωμαίοι

Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2010	Καθηγητές και μαθητές ερευνούν στη βιβλιοθήκη και στο διαδίκτυο για στοιχεία που τους ενδιαφέρουν.	
Τρίτη, 16 Φεβρουαρίου 2010 17.00' - 20.00'	Παρουσίαση των νέων γνώσεων (καθηγητές, μαθητές) Εκπαιδευτικό υλικό (Μυρογιάννη, Ρεβάνογλου, Σοβιτσλή, καθηγητές, μαθητές)	
Φεβρουάριος, Μάρτιος 2010	Μαθητές και καθηγητές ετοιμάζουν το δικό τους εκπαιδευτικό υλικό.	
Τρίτη, 16 Μαρτίου 2010 17.00' - 20.00'	Συνάντηση και σχολιασμός του εκπαιδευτικού υλικού που ετοιμάζεται - συντονισμός	
Μάρτιος - Απρίλιος	Συνέχεια της προετοιμασίας του εκπαιδευτικού υλικού	
Τέλος Απριλίου;	Ημερίδα Παρουσίαση της δουλειάς στην κοινότητα	

Εμείς (και) οι Ρωμαίοι

1^η συνάντηση

Περιγραφή αντικειμένου

Ελεύθερη απόδοση από την περιγραφή αντικειμένου που υπάρχει στο *Roman Gallery, Resource pack, museum of LONDON*

■ Φυσικά χαρακτηριστικά

- Τι σχήμα έχει;
- Τι χρώμα έχει;
- Από τι είναι φτιαγμένο;
- Είναι φυσικό ή τεχνητό;
- Είναι ολόκληρο;
- Είναι σπασμένο ή φθαρμένο;

■ Κατασκευή

- Πόσα μέρη έχει;
- Φτιάχτηκε με καλούπι;
- Φτιάχτηκε μονοκόμματο;
- Φτιάχτηκε με το χέρι ή με τη μηχανή;

■ Άλλες πληροφορίες

- Υπάρχει επάνω του κάποια χρονολογία;
- Υπάρχει κάποια σφραγίδα του κατασκευαστή;

■ Σχεδιασμός

- Είναι καλοσχεδιασμένο;
- Είναι διακοσμημένο;
- Σου αρέσει το σχέδιο;
- Είναι το σχέδιο κατάλληλο για τη λειτουργία του;

■ Λειτουργία

- Για ποιο σκοπό φτιάχτηκε;
- Πώς χρησιμοποιήθηκε;
- Πώς άλλαξε η χρήση του;

■ Σημασία

- Για τον κατασκευαστή
- Για τον πρώτο ιδιοκτήτη
- Για μένα
- Για το μουσείο

■ Σχέσεις

- Μέσα στο χρόνο
- Σε διάφορους πολιτισμούς
- Ιδιωτικά
- Δημόσια

■ Αξία

- Οικονομική
- Αισθητική
- Συναισθηματική
- Συμβολική

1ο ΓΕ.Λ. Φλώρινας – Περιγραφή αντικειμένου

2ο ΓΕ.Λ. Φλώρινας – Περιγραφή αντικειμένου Κάποια αντικείμενα

Εσπερινό Λύκειο Φλώρινας– Περιγραφή αντικειμένου

Η φωνή των αντικειμένων

Όπως και να έχει, ο καθένας μας πάντα θα έχει ένα αντικείμενο που θα του ξυπνά και θα του φέρνει στη μνήμη όλα εκείνα τα παλιά, σαν να κάνει μια αναδρομή στο χρόνο, και κάθε φορά που θα το αντικρίξει θα νιώθει όλα εκείνα τα συναισθήματα που είχαν αποτυπωθεί στη μνήμη του τότε.

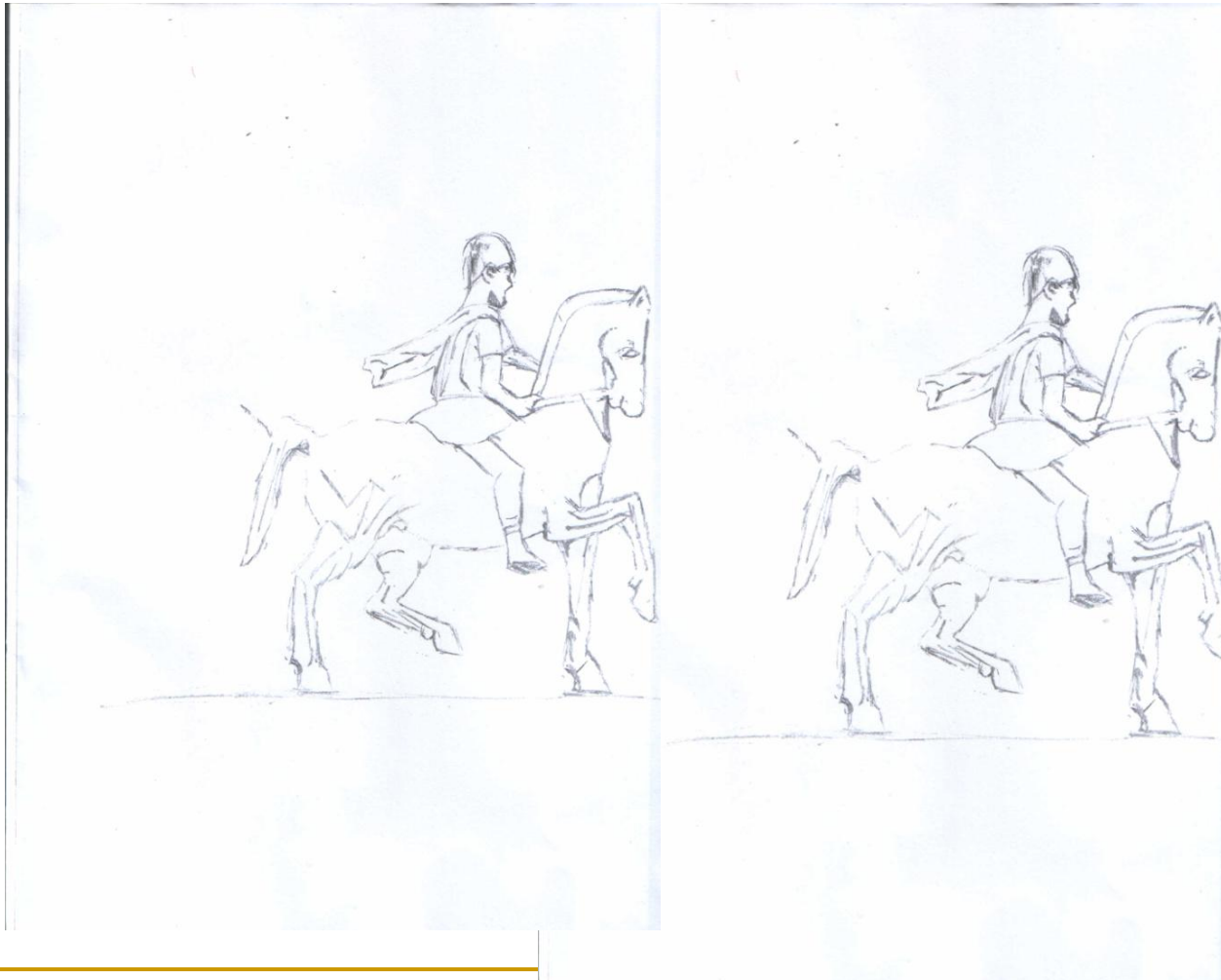
Η ιστορία μας είναι και εκείνη βασισμένη πάνω σε άψυχα αντικείμενα, όπως τα αγγεία, τα γλυπτά ή τα ανάγλυφα, πάνω σε μάρμαρα και πέτρες. *Αυτά αποτελούν απόδειξη της δικής μας ιστορίας, αυτής που ανήκει σε όλους εμάς και κανείς δεν έχει το δικαίωμα να μας την αφαιρέσει ή να μας τη στερήσει.*

Αννα Μεδίτσκου
Μαθήτρια της Β' τάξης
Εσπερινό Λύκειο Φλώρινας

Επίσκεψη του Εσπερινού Λύκειου Φλώρινας στο Α.Μ.Φ.

Επίσκεψη του Εσπερινού Λύκειου Φλώρινας στο Α.Μ.Φ.
Σκίτσο του μαθητή Παναγιώτη Τσουλφίδη

Επίσκεψη του Εσπερινού Λύκειου Φλώρινας στο Α.Μ.Φ.

Όταν φτάσαμε προχωρήσαμε προς το εσωτερικό και εκεί χωριστήκαμε σε ομάδες και εργαστήκαμε βάσει του φυλλαδίου που μας έδωσε η καθηγήτριά μας.

Αυτό που αντικρίσαμε ήταν *ανάγλυφες παραστάσεις* πάνω σε *επιτύμβιες και αναθηματικές στήλες* (πλάκες) φτιαγμένες από μάρμαρο ή πέτρα. Οι στήλες ήταν κρεμασμένες, δηλ. στεκόντουσαν όρθια τοποθετημένες πάνω σε όμορφες βαμμένες τάβλες στον τοίχο.

Αναφορά μαθήτριας από την επίσκεψη

Ερωτήσεις που διατύπωσαν μαθητές και μαθήτριες ύστερα από την επίσκεψή τους στο μουσείο

Στήλες

- Για ποιο σκοπό έγιναν;
- Είναι από οικογενειακό τάφο;
- Ποιος τις έφτιαξε;
- Για τους τάφους ποιών προορίζονταν;
- Ποια η σημασία τους;
- Πού ήταν τοποθετημένες;
- Πώς κατάφεραν και συντηρήθηκαν μέσα στο χρόνο;
- *Ποια είναι η αξία τους στη σημερινή εποχή;*

Τεχνική

- Το υλικό είναι ίδιο σε όλες τις περιπτώσεις;
- Γιατί είναι από μάρμαρο;
- Γιατί είναι χοντρές οι πλάκες;
- Με τι εργαλεία έγιναν οι εργασίες πάνω στις στήλες;
- *Πώς κατάφεραν να σκαλίζουν με τόσες λεπτομέρειες το μάρμαρο;*
- Υπάρχει διαφορετική τεχνοτροπία σε κάθε στήλη;
- Γιατί φαίνονται σαν σπίτι;
- Γιατί δεν έχουν οι στήλες χρώμα;
- *Γιατί δεν αναφέρεται το όνομα του δημιουργού;*

Παραστάσεις

- Αναπαριστούν οικεία πρόσωπα;
- *Τα πρόσωπα που αναπαρίστανται ήταν Ρωμαίοι ή Έλληνες;*
- *Είναι νεκροί αυτοί που αναπαρίστανται;*
- Γιατί έχουμε πολλά πρόσωπα;
- Κάποιοι φαίνονται σαν να μην είναι νεκροί;
- Γιατί παριστάνεται η γυναίκα του Αυρήλιου Κλαυδιανού ως Δήμητρα;
- Για ποιο λόγο απεικονίζονται ο Ερμής και ο Ηρακλής δίπλα στους θνητούς;
- Πέθαναν από φυσικό θάνατο ή τους σκότωσαν;
- Γιατί απεικονίζονται νεκρόδειπνα;
- Γιατί απεικονίζονται πρόσωπα;
- Γιατί απεικονίζονται άλογα;
- *Γιατί μοιάζουν τόσο ψεύτικα τα πρόσωπα;*
- *Γιατί απεικονίζεται ο δούλος ενώ είναι υποβαθμισμένος;*
- Τι ρόλο παίζει η ασπίδα στη μέση του αετώματος;
- Γιατί υπάρχει η Μέδουσα που θεωρείται κακό στοιχείο της μυθολογίας;
- Γιατί απεικονίζονται με πολλά αντικείμενα;

Ερωτήσεις που διατύπωσαν μαθητές και μαθήτριες ύστερα από την επίσκεψή τους στο μουσείο

Επιγραφές

- *Γιατί είναι γραμμένες με ελληνική γραφή;*
- *Γιατί είναι γραμμένα στα ελληνικά οι αφιερώσεις και Ρωμαϊκά τα ονόματα;*
- *Γιατί σε κάποιες υπάρχουν τα ονόματα αυτών που απεικονίζονται και σε άλλες όχι;*

Συντήρηση

- *Πώς συγκολλήθηκε το νέο μάρμαρο με το παλιό για τη διατήρηση της πλάκας;*
- *Πού τις βρήκαν τις στήλες και πώς μεταφέρθηκαν;*
- *Γιατί επιτρέπεται να τις τρυπάνε για να τις αναρτήσουν στο μουσείο;*

Κοινωνία

- *Είχαν όλοι οι νεκροί επιτύμβιες στήλες;*
- *Έθαβαν μαζί και αγαπημένα τους αντικείμενα;*
- *Οι άνθρωποι μιλούσαν την ίδια γλώσσα που υπάρχει στις πλάκες;*
- *Ποια ήταν τα επαγγέλματά τους;*
- *Ήταν πλούσιοι ή φτωχοί;*
- *Πώς ήταν φτιαγμένοι οι τάφοι;*
- *Οι άνθρωποι φορούσαν τα ίδια ρούχα που φορούσαν και στη Ρώμη;*
- *Υπήρχαν φέρετρα;*
- *Τι αξία είχαν για τον κατασκευαστή;*
- *Ήταν σημαντικές οι γυναίκες και απεικονίζονται στις στήλες;*

Ρωμαίοι-Βιβλία για μαθητές

- **Η Ρώμη και ο κόσμος της,**
Θόδωρος Παπαγγελής, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη
- **Ιστορικός Άτλας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας**
(μαθητές λυκείου), Σαββάλας 24.70 €
- **Ταξίδι στο χρόνο – Αρχαία Ρώμη,**
Σαββάλας 6.70 €
- **Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (επιτραπέζιο παιχνίδι),**
Σαββάλας 16.70 €
- **Η ιστορία του ρωμαϊκού λαού**
(μαθητές λυκείου), (Ανακαλύψεις για νέους-Larousse Δεληθανάσης) 18 €
- **Η αρχαία Ρώμη και η αυτοκρατορία της,**
Tony Allan (Παγκόσμια Ιστορία) 14.60 €
- **Η παιδική εγκυκλοπαίδεια Larousse – Οι Ρωμαίοι,** Μοντέρνοι Καιροί 15 €
- **Η ζωή και ο πολιτισμός στην αρχαία Ρώμη,** Μαλλιάρης Παιδεία 12.54 €

Η ζωή στην ύπαιθρο

- Ανοίξτε το βιβλίο «Η ιστορία του ρωμαϊκού λαού» στις σελίδες 344-345.
 - Διαβάστε τα κείμενα και δείτε τις εικόνες.
Ποιες πληροφορίες μπορείτε να μας δώσετε για τη ζωή στην ύπαιθρο;
-

Φύλλο εργασίας για το Α.Μ.Θ.

Φύλλο εργασίας 1

Βρισκόμαστε στην έκθεση «**Η Μακεδονία από τον 7ο αι. π.Χ. ως την ύστερη αρχαιότητα**»

- Πάτε στην ενότητα «**Θεσμοί – Διοίκηση – Δίκαιο**»
- Βρείτε την προτομή του Αίλιου Νικοπολιανού, παρατηρήστε την προσεκτικά και διαβάστε τη λεζάντα. Απαντήστε την ερώτηση:
Ποιος έκανε την προτομή και γιατί;
- Δείτε τη στήλη στα δεξιά της προτομής και διαβάστε τη λεζάντα.
- Αν ήσασταν ξεναγοί, τι θα λέγατε για τη στήλη αυτή; *(Θα σας βοηθήσουν οι ερωτήσεις: Πού βρέθηκε η στήλη; Πότε χρονολογείται; Τι πληροφορίες παίρνουμε από το κείμενο; Υπήρχε δουλεία τον 3ο αι. μ.Χ.;)*
- Στα αριστερά του χώρου, μετά τις γυάλινες προθήκες, δείτε το επιτύμβιο ανάγλυφο και διαβάστε τη λεζάντα. Απαντήστε:
Ποιος εικονίζεται στη στήλη;
Τι αντικείμενα απεικονίζονται;
Μπορείτε να διαβάσετε την τρίτη σειρά της επιγραφής; Τι γράφει;
Μοιάζει με τις στήλες της Φλώρινας; Αν ναι, σε τι; Αν όχι, σε τι διαφέρει;

Εσπερινό Λύκειο Φλώρινας

Φύλλο εργασίας 3

Η οικογένεια στη ρωμαϊκή εποχή

- Επισκεφθείτε το δικτυακό τόπο «Η Ελληνική ιστορία στο διαδίκτυο»

<http://www.ime.gr/chronos/gr/>

- Επιλέξτε τη Ρωμαϊκή περίοδο
- Επιλέξτε «Κοινωνία», κατόπιν «Οικογένεια», διαβάστε το κείμενο και απαντήστε τις ερωτήσεις:

Ποια ήταν η βασική κοινωνική ομάδα της ρωμαϊκής κοινωνίας;

Πώς ονομαζόταν;

Πώς ονομαζόταν ο πατέρας;

Ποια η διαφορά μεταξύ των όρων familia (οικογένεια) και domus (οίκος);

Πού βρίσκεται η επιτύμβια στήλη που απεικονίζεται;

Η ελληνική ιστορία στο διαδίκτυο

Roman Period - Society - Mozilla Firefox
www.ime.gr/chronos/07/gr/society/index20.html

ΡΩΜΑΪΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΑΤΡΩΝΕΙΑΣ

άντρας γυναίκα παιδιά

— Η ρωμαϊκή οικογένεια —

Η οικογένεια αποτελούσε τη βασική κοινωνική μονάδα της ρωμαϊκής κοινωνίας, αφού μέσω αυτής μεταφέρονταν στα μέλη της ο πλούτος και η κοινωνική τους θέση. Το ρωμαϊκό ιδιαιτετικό δικαίο αποτελεί την κύρια πηγή πληροφοριών για τη ρωμαϊκή οικογένεια (*familia*), τα μέλη της οποίας βρίσκονταν κάτω από την εξουσία ενός ατόμου, του πατέρα, ο οποίος ονομαζόταν *paterfamilias*.

Ο λατινικός όρος *domus* απέδιδε την έννοια του οίκου, ο οποίος περιελάμβανε περισσότερα μέλη από τη *familia*, όπως για παράδειγμα δούλους. Τον οίκο στη ρωμαϊκή κοινωνία συγκροτούσαν οι σύζυγοι, τα παιδιά τους, οι άρρενες μόνο απόγονοι των τελευταίων, τα υιοθετημένα μέλη, οι δούλοι και οι απελευθέρωτοι. Δεν ήταν, ωστόσο, αναγκαία η συγκατοίκηση όλων στο ίδιο σπίτι ούτε ακόμη και στους οίκους της κατώτερης κοινωνικής τάξης. Η ένταξη δούλων στο ρωμαϊκό οίκο δεν απέκλειε τη δυνατότητα να συνιστούν και ξεχωριστούς οίκους, μέλη των οποίων ήταν και άλλοι δούλοι.

Στις *επαρχίες της Ελλάδας* και της *Μικράς Ασίας*, η ελληνική οικογένεια διατήρησε το χαρακτήρα που είχε διαμορφώσει στη διάρκεια της Ελληνιστικής περιόδου. Δεν είναι όμως γνωστό πώς προσδιορίστηκαν οι ρόλοι των μελών της κατά τις εμμειζίες και τους γάμους με Ρωμαίους, καθώς και πώς επέδρασε η μορφή της ελληνικής οικογένειας στη ρωμαϊκή.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΣΗ | ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ | ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΑΤΡΩΝΕΙΑΣ |

Πατώντας τη μικρή φωτογραφία εμφανίζεται αριστερά η μεγέθυνσή της.

Ανάγλυφη επιτύμβια στήλη από τη Μακεδονία, στην οποία εικονίζονται επτά ανάγλυφες προτομές των μελών μιας οικογένειας. Μέσα 3ου αιώνα μ.Χ. Φλώρινα, Αρχαιολογικό Μουσείο. ΥΠΠΟ/ΤΑΠ. Σκακκαρίου, Μ.Β., Μακεδονία: 4000 Χρόνια Ελληνικής Ιστορίας και Πολιτισμού, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1994, σ. 206, εικ. 140. © ΥΠΠΟ

ΣΑΡΤΣΕ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ • ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ • ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΠΡΩΤΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ • ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ • ΉΠΙΚΟΝΙΔΙΑ • ΊΜΕ • Ξ

Ευαργή Ανακοίνωση Κομπτήλης Η συμβατότητα της μεθο... Εμείς (και) οι Ρωμαίοι Το Αρχαιολογικό Μουσείο... Roman Period - Socie... 9:25 μμ

Διάχυση αποτελεσμάτων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΚΘ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΜΙΑΣ
& Δ/ΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Δ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΧΟΛΙΧΤΕΣ ΣΥΜΦΩΤΑΙΟΙ
ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ Ν. ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟ: ΕΜΕΙΣ (ΚΑΙ) ΟΙ ΡΩΜΑΙΟΙ

Εσπερίδα
Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας
Τρίτη 11 Μαΐου 2010, 19.00

e Ενημέρωση των εκπαιδευτικών

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009

Στις 3 Νοεμβρίου 2009 πραγματοποιήθηκε στο χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου Φλώρινας ημερίδα με θέμα "Μουσείο και Σχολείο: μια σχέση αμφίδρομη". Η ημερίδα οργανώθηκε από τις Σχολικές Συμβούλους Φιλολόγων Φλώρινας και το Διευθυντή του Αρχαιολογικού Μουσείου Φλώρινας και είχε σαν κύριο στόχο την ενημέρωση και την πρόκληση σε συμμετοχή των εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Διεύθυνσης Φλώρινας σε ένα επόμενο Σχέδιο εργασίας (πρότζεκτ) που πρόκειται να υλοποιηθεί από τους παραπάνω φορείς.

Στο πρώτο μέρος της ημερίδας μίλησαν ο Κώστας Σουρέρφ, Προϊστάμενος της ΚΘ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, με θέμα "Παρουσίαση του Αρχαιολογικού Μουσείου Φλώρινας" και η Έλενα Σοβιτσλή, Υπεύθυνη των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Α.Μ.Φ., με θέμα "Εκπαιδευτικές δράσεις του Α.Μ.Φ.". Ύστερα από ένα σύντομο διάλειμμα μίλησαν η Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Κατερίνα Ρεβάνογλου με θέμα "Το μουσειακό υλικό του Α.Μ.Φ. και το σχολικό αναλυτικό πρόγραμμα ως μέσα μιας ευρύτερης και βαθύτερης διαδικασίας μάθησης" και η Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Έλσα Μυρογιάννη με θέμα "Επίσκεψη στο Μουσείο: εκπαίδευση ή ψυχαγωγία;".

Α.Μ.Φ. που μαγνητοσκόπησε την όλη εκδήλωση καθώς και στα 1ο και 2ο Γυμνάσια Φλώρινας για την

Ο Κώστας Σουρέρφ, Προϊστάμενος της ΚΘ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων

3:30 μμ

e Ενημέρωση των εκπαιδευτικών

DIDeFlorinas-10Color.pdf - Adobe Reader

File Edit View Document Tools Window Help

7 / 8 133% Find

Εμείς (και) οι Ρωμαίοι

Σχέδιο εργασίας για τις ρωμαϊκές επιτύμβιες στήλες του Αρχαιολογικού Μουσείου Φλώρινας

πρώτη επιμορφωτική συνάντηση

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 200

Η πρώτη συνάντηση όσων εκπαιδευτικών δήλωσαν ότι θα συμμετάσχουν στο ετήσιο Εκπαιδευτικό Σχέδιο εργασίας (πρότζεκτ) για τις ρωμαϊκές επιτύμβιες στήλες που εκτίθενται στο Α.Μ.Φ. έγινε την Τρίτη 8 Δεκεμβρίου, στην αίθουσα του Νομαρχιακού Συμβουλίου Φλώρινας, τις ώρες 17.00-20.00. Το πρότζεκτ πραγματοποιείται από τις Σχολικές Συμβούλους Φιλολόγων Ν. Φλώρινας σε συνεργασία με το Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας. Οι εκπαιδευτικοί που δήλωσαν συμμετοχή είναι υπεύθυνοι για το συντονισμό των δραστηριοτήτων των ομάδων των μαθητών τους και τη συγκέντρωση του υλικού.

Από την πρώτη στιγμή διαφάνηκε το ιδιαίτερα φιλικό κλίμα της συνάντησης των καθηγητριών, οι οποίες ανταποκριθηκαν στην πρόσκληση. Για να γνωριστούν καλύτερα τα μέλη αυτοοργανώθηκαν παρουσιάζοντας κάποιες προσωπικές πλευρές της ζωής τους και έδωσαν τα προσωπικά τους email έτσι ώστε να υπάρχει αμεσότητα στην μεταξύ τους επικοινωνία σε όλες τις φάσεις του πρότζεκτ.

Αρχικά συναποφασίστηκε το "συμβόλαιο μάθησης", μια συμφωνία δηλαδή των συμβαλλόμενων-μελών ότι θα ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του πρότζεκτ. Το συμβόλαιο μάθησης ως πλαίσιο λειτουργίας ενθαρρύνει τις προσδοκίες, την εμπιστοσύνη και την συνεργασία μεταξύ των μελών.

Τις θεωρητικές αρχές της μεθόδου πρότζεκτ ανέπτυξε η Κατερίνα Ρεβάνογλου, η οποία αναφέρθηκε στη βασική δομή και τα γνωρίσματα της μεθόδου, τις φάσεις εξέλιξης ενός πρότζεκτ και το ρόλο του εκπαιδευτικού, ο οποίος καθοδηγεί και κατευθύνει τη διαδικασία.

Η Έλσα Μυρογιάννη μετά από μια σύντομη εισαγωγή στα μουσεία και τη μουσειολογία αναφέρθηκε στην περιγραφή αντικειμένου και τις πληροφορίες που μπορούμε να αντλήσουμε από αυτό. Όλες όσες συμμετείχαν στη συνάντηση είχαν μαζί τους, όπως τους είχε ζητηθεί, ένα αγαπημένο τους αντικεί-

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 200

Έναρξη

Microsoft PowerPoint - [...]

Microsoft Word

Καβάλα

DIDeFlorinas-10Color...

ΓΙΩΡΓΟΣ @ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

3:31 μμ

Η Ενημέρωση των εκπαιδευτικών

Adobe Reader
File Edit View Document Tools Window Help
4 / 8 133% Find

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2010

Εσπερινό Λύκειο Φλώρινας

Η φωνή των αντικειμένων

Επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας

Στις 9 Φεβρουαρίου 2010, ημέρα Τρίτη, πήγαμε επίσκεψη, η Β' τάξη του Εσπερινού Λυκείου Φλώρινας με την καθηγήτριά μας κ. Ζωή Γοδόση, στο Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης μας.

Εκεί εκτίθενται ευρήματα ανασκαφών και αντικείμενα που παραδόθηκαν στο μουσείο που προέρχονται από το Νομό Φλώρινας. Αυτά τα μνημεία αποτελούν αθάνατα δείγματα και αναπόσπαστο κομμάτι της ευρύτερης περιοχής του τόπου μας και του πολιτισμού μας.

σμένες, δηλ. στεκόντουσαν όρθια τοποθετημένες πάνω σε όμορφες βαμμένες τάβλες στον τοίχο.

Μερικά από τα ανάγλυφα είναι έκτυπα, δηλ. τα σχέδιά τους προεξέχουν πολύ και κάποια άλλα πρόστυπα, δηλ. προεξέχουν λίγο. Απεικονίζονται ανθρώπινες μορφές, κάποια φυτά, δέντρα και ζώα ή πολεμιστές έτοιμοι για μάχη. Οι στήλες δίνουν την εντύπωση ότι θα πρέπει να ανήκαν σε εύπορους ευσεβείς ανθρώπους της αρχαιότητας, όπως αποδεικνύουν οι ελληνικές επιγραφές που έχουν.

Στις 13 Ιανουαρίου 2010 ήρθε στο σχολείο μας η κ. Έλσα Μυρογιάννη, Σύμβουλος Φιλολόγων Ν. Φλώρινας, και μαζί με τη φιλόλογο καθηγήτριά μας, κ. Ζωή Γοδόση, μας μίλησαν για το Πρόγραμμα «Εμείς (και) οι Ρωμαίοι».

Η κ. Γοδόση είχε ήδη ζητήσει να φέρει ο καθένας μας ένα αγαπημένο αντικείμενο. Μας ζήτησαν να ανταλλάξουμε τα αντικείμενα με το διπλανό μας και να περιγράψουμε το αντικείμενο του διπλανού μας. Για να μιλήσουμε για την αξία του αντικειμένου έπρεπε να ρωτήσουμε το διπλανό μας στον οποίο ανήκε το αντικείμενο.

Δεν ήταν απαραίτητο να ξέρουμε την αντικειμενική του αξία, ή αν ήταν κειμήλιο ή όχι, σημασία είχε το πώς το απέκτησε και τι σήμαινε για τον ίδιο.

Αρχίσαμε να περιγράφουμε τα αντικείμενα που είχαμε φέρει και ξαφνικά τα αντικείμενα αποκοτούσαν φωνή. Εκεί που ήταν βουβή και σιωπηλά, χωρίς μνήμη, ηθική ή συνείδηση, χωρίς να νιώθουν καλό ή κακό, κατά ένα παράδοξο τρόπο τους δώσαμε πνοή και απέκτησαν ζωή.

Είναι παράξενο πώς κάποια αντικείμενα μας φέρνουν συγκινήσεις και ενθυμίες και σκεφτόμαστε πόσο συνδέεται ο άνθρωπος με τα άψυχα πράγματα και πώς αυτά μοιράζονται τη χαρά, τη λύπη και τον πόνο μας, ώσπου φτάνουμε σε μια

Εναρξη Microsoft PowerPoint - [...] Microsoft Word Καθόλα DIDEFlorinas-13Color...

3:33 μμ

e Ενημέρωση των εκπαιδευτικών

DIDeFlorinas-11Color.pdf - Adobe Reader
File Edit View Document Tools Window Help
4 / 8 133% Find

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2010

e ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Εμείς (και) οι Ρωμαίοι

δεύτερη επιμορφωτική συνάντηση

Το σχέδιο εργασίας (πρότζεκτ) "Εμείς (και) οι Ρωμαίοι" προχωράει σύμφωνα με το πρόγραμμα. Τα δύο τμήματα μαθητών, από την Α' Τάξη του 2ου Γυμνασίου Φλώρινας και τη Β' Τάξη του 1ου Λυκείου Φλώρινας, που συμμετέχουν, επισκέφθηκαν ήδη το Αρχαιολογικό Μουσείο της Φλώρινας. Αφού περιηγήθηκαν στην αίθουσα με τις ρωμαϊκές επιτύμβιες στήλες, χωρίστηκαν σε ομάδες, καθεμία από τις οποίες ανέλαβε την περιγραφή μιας στήλης. Στη συνέχεια, στο σχολείο πια, οι μαθητές και οι μαθήτριες κατέγραψαν τα ερωτήματα που γεννήθηκαν σε αυτήν την επίσκεψη.

Με τα ερωτήματα των μαθητών μας στο χέρι φτάσαμε και εμείς οι εκπαιδευτικοί, που αναλάβαμε να υλοποιήσουμε το σχέδιο εργασίας στα σχολεία μας, στη δεύτερη προγραμματισμένη συνάντησή μας. Για το αντικείμενο της έρευνάς μας λοιπόν και την εποχή του ανέλαβαν να μας διαφωτίσουν με τις εισηγήσεις τους ο Διευθυντής του Μουσείου κύριος Σουέρεφ (Ρωμαϊκές επιτύμβιες στήλες), η Σχολική Σύμβουλος κυρία Ρεβάνογλου (Ρωμαϊοκρατία στη Ελλάδα), η υπεύθυνη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Μουσείου κυρία Σοβιτολή (Η Μακεδονία στη Ρωμαϊοκρατία), ενώ η Σχολική Σύμβουλος κυρία Μυρογιάννη μας μίλησε για τις μουσειακές συλλογές και τη σημασία τους.

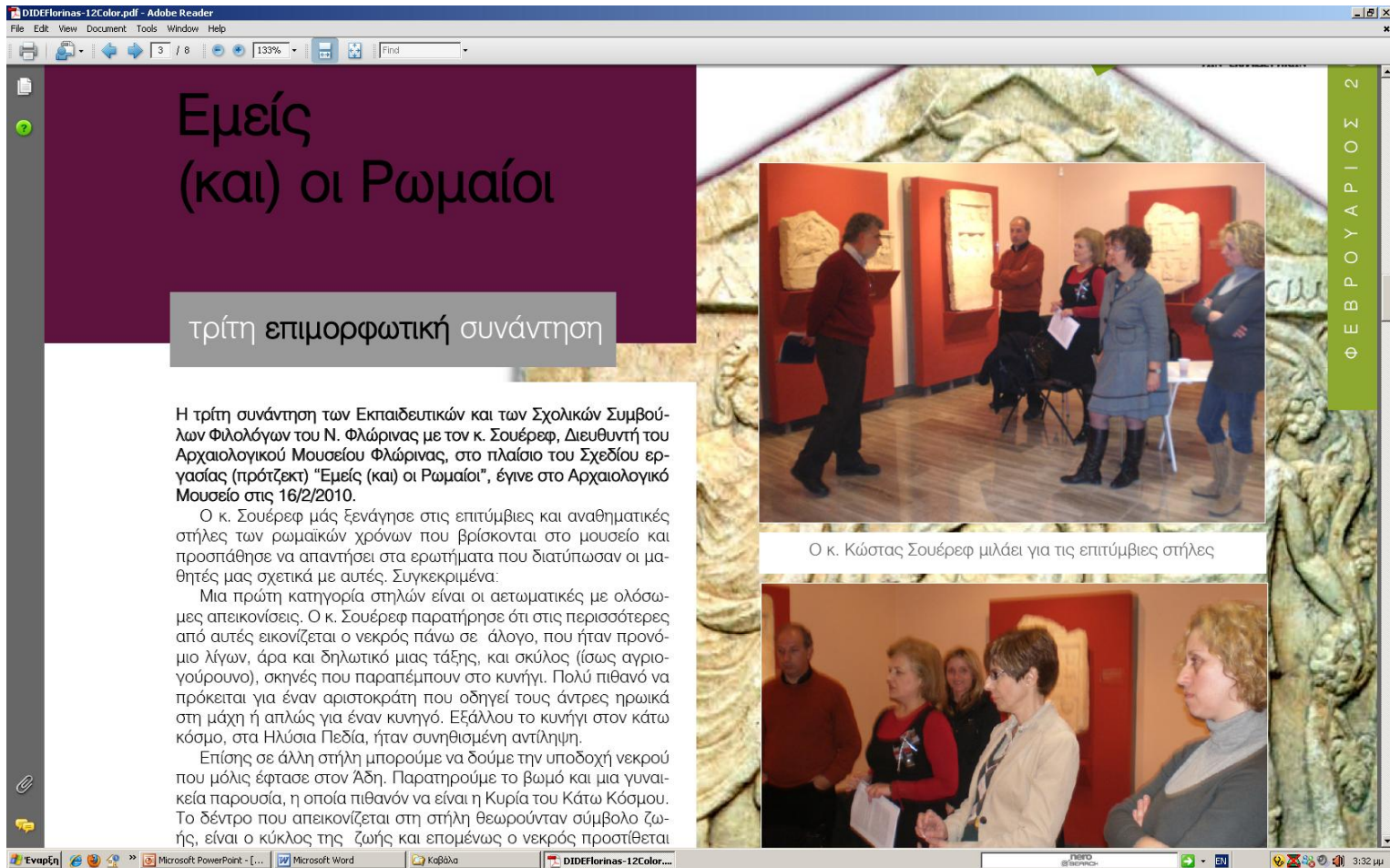
Αρκετές απορίες μας καλύφθηκαν, όμως υπάρχουν και πολλές ακόμα που περιμένουν να απαντηθούν στην επόμενη προγραμματισμένη μας συνάντηση. Μέχρι τότε εμείς και οι μαθητές μας θα πρέπει να ερευνησουμε στη βιβλιοθήκη και στο διαδίκτυο για όσα στοιχεία μας ενδια-

Από τη δεύτερη συνάντηση του σχεδίου εργασίας

Έναρξη Microsoft PowerPoint - [...] Microsoft Word Καβάλα DIDeFlorinas-11 Color... 3:32 μμ

Η Ενημέρωση των Εκπαιδευτικών

**Εμείς
(και) οι Ρωμαίοι**

τρίτη επιμορφωτική συνάντηση

Η τρίτη συνάντηση των Εκπαιδευτικών και των Σχολικών Συμβούλων Φιλολόγων του Ν. Φλώρινας με τον κ. Σουρέρεφ, Διευθυντή του Αρχαιολογικού Μουσείου Φλώρινας, στο πλαίσιο του Σχεδίου εργασίας (πρότζεκτ) "Εμείς (και) οι Ρωμαίοι", έγινε στο Αρχαιολογικό Μουσείο στις 16/2/2010.

Ο κ. Σουρέρεφ μάς ξενάγησε στις επιτύμβιες και αναθηματικές στήλες των ρωμαϊκών χρόνων που βρίσκονται στο μουσείο και προσπάθησε να απαντήσει στα ερωτήματα που διατύπωσαν οι μαθητές μας σχετικά με αυτές. Συγκεκριμένα:

Μια πρώτη κατηγορία στηλών είναι οι αετωματικές με ολόσωμες απεικονίσεις. Ο κ. Σουρέρεφ παρατήρησε ότι στις περισσότερες από αυτές εικονίζεται ο νεκρός πάνω σε άλογο, που ήταν προνόμιο λίγων, άρα και δηλωτικό μιας τάξης, και σκύλος (ίσως αγριογούρουνο), σκηνές που παραπέμπουν στο κυνήγι. Πολύ πιθανό να πρόκειται για έναν αριστοκράτη που οδηγεί τους άντρες ηρωικά στη μάχη ή απλώς για έναν κυνηγό. Εξάλλου το κυνήγι στον κάτω κόσμο, στα Ηλύσια Πεδία, ήταν συνηθισμένη αντίληψη.

Επίσης σε άλλη στήλη μπορούμε να δούμε την υποδοχή νεκρού που μόλις έφτασε στον Άδη. Παρατηρούμε το βωμό και μια γυναίκα παρουσία, η οποία πιθανόν να είναι η Κυρία του Κάτω Κόσμου. Το δέντρο που απεικονίζεται στη στήλη θεωρούνταν σύμβολο ζωής, είναι ο κύκλος της ζωής και επομένως ο νεκρός προστίθεται

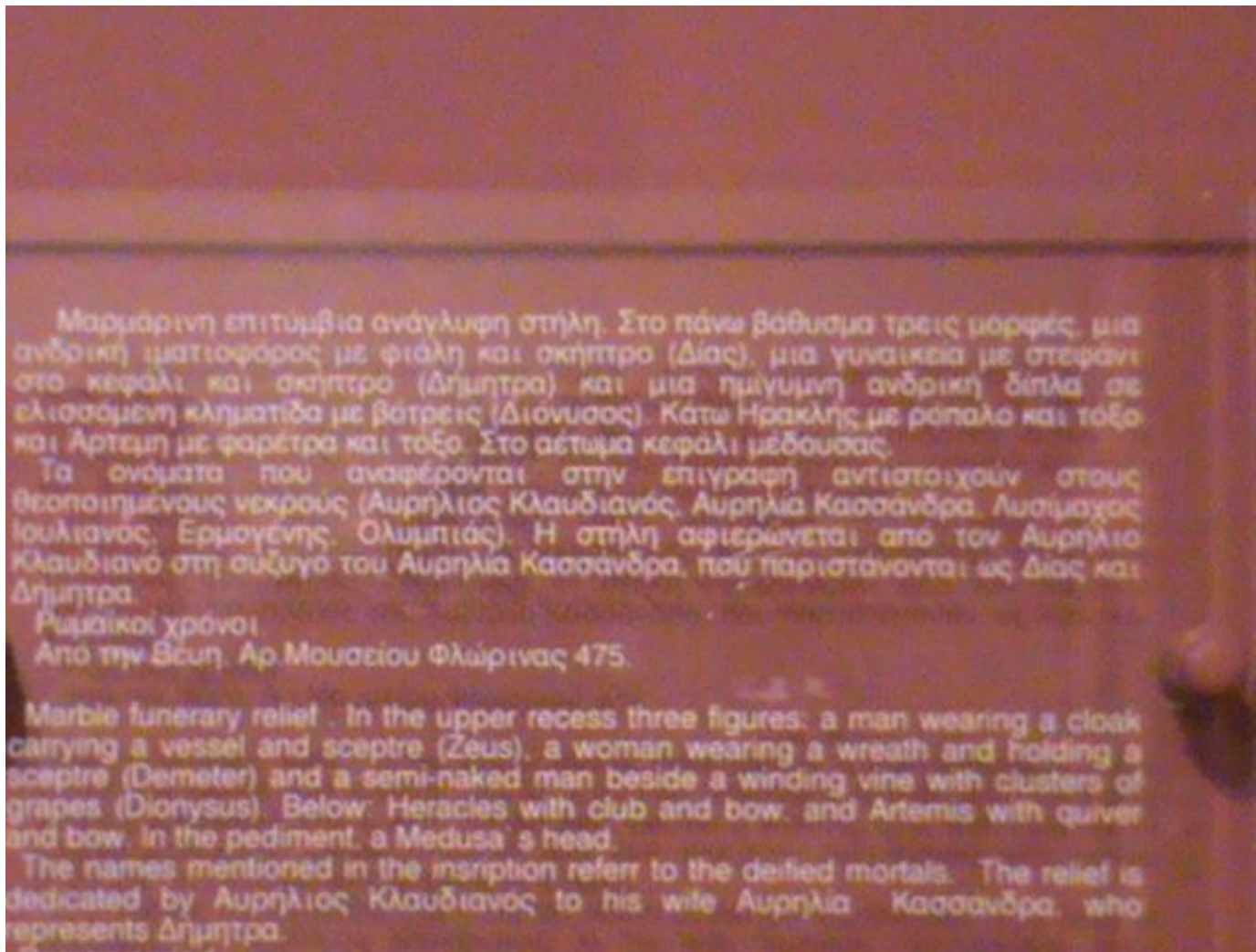
Ο κ. Κώστας Σουρέρεφ μιλάει για τις επιτύμβιες στήλες

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2

Η στήλη της Αυρηλίας Κασσάνδρας

Η στήλη της Αυρηλίας Κασσάνδρας

Μαρμάρινη επιτύμβια ανάγλυφη στήλη. Στο πάνω βάθυσμα τρεις μορφές, μια ανδρική ιματιοφόρος με φιάλη και σκήπτρο (Δίας), μια γυναικεία με στεφάνι στο κεφάλι και σκήπτρο (Δημητρα) και μια ημίγυμνη ανδρική δίπλα σε ελίσσόμενη κληματίδα με βότρες (Διόνυσος). Κάτω Ηρακλής με ράπαλο και τόξο και Άρτεμη με φαρέτρα και τόξο. Στο αέτωμα κεφάλι μεδουσας.

Τα ονόματα που αναφέρονται στην επιγραφή αντιστοιχούν στους θεοποιημένους νεκρούς (Αυρηλίου Κλαυδιανός, Αυρηλία Κασσάνδρα, Λυσιμαχος Ιουλιανός, Ερμογένης, Ολυμπιάς). Η στήλη αφιερώνεται από τον Αυρηλίο Κλαυδιανό στη σύζυγο του Αυρηλία Κασσάνδρα, που παριστάνονται ως Δίας και Δημητρα.

Ρωμαϊκοί χρόνοι

Από την Ήσση, Αρ. Μουσείου Φλώρινας 475.

Marble funerary relief . In the upper recess three figures: a man wearing a cloak carrying a vessel and sceptre (Zeus), a woman wearing a wreath and holding a sceptre (Demeter) and a semi-naked man beside a winding vine with clusters of grapes (Dionysus). Below: Heracles with club and bow, and Artemis with quiver and bow. In the pediment, a Medusa's head.

The names mentioned in the inscription refer to the deified mortals. The relief is dedicated by Aurelius Claudianus to his wife Aurelia Cassandra, who represents Demeter.